USNESENÍ

Krajský soud v Plzni rozhodl v neveřejném zasedání konaném dne 14. 7. 2021

takto:

Podle § 69 odst. 3 trestního zákoníku účinného do 30. 9. 2020 **se přeměňuje trest obecně prospěšných prací**, v nějž byl usnesením Okresního soudu Plzeň-město ze dne 12. 10. 2018 sp.zn. 10 T 45/2017 přeměněn peněžitý trest v celkové výměře 50 000 Kč uložený odsouzenému [redacted] **narozenému** [redacted], rozsudkem Okresního soudu Plzeň-město ze dne 30. 5. 2017 sp.zn. 10 T 45/2017, **v náhradní trest odnětí svobody ve výměře 3 (tří) měsíců** stanovený pro případ, že by peněžitý trest nebyl ve stanovené lhůtě vykonán.

Podle § 56 odst. 2 písm. a) trestního zákoníku se odsouzený pro výkon trestu zařazuje do **věznice s ostrahou**.

Odůvodnění:

1. Napadeným usnesením rozhodl soud prvního stupně tak, že podle § 340b odst. 1 trestního řádu a § 65 odst. 2 písm. c) trestního zákoníku se u odsouzeného [redacted] přeměňuje trest obecně prospěšných prací, který mu byl uložen jako náhradní trest usnesením Okresního soudu Plzeň-město ze dne 12.10.2018 č.j. 10T 45/2017-107, který nabyl právní moci téhož dne, ve výměře 200 hodin na trest odnětí svobody v trvání 200 dnů, když původně byl uložen rozsudkem Okresního soudu Plzeň – město ze dne 30.05.2017 č.j. 10T 45/2017-55 peněžitý trest ve výměře 50.000 Kč a pro případ, že by nebyl zaplacen, trest náhradní ve výměře tří měsíců. Podle § 56 odst. 2 písm. a) trestního zákoníku byl odsouzený pro výkon uloženého trestu zařazen do věznice s ostrahou.

2. Proti tomuto usnesení podal odsouzený [redacted] v zákonné lhůtě stížnost, v níž vyjádřil nesouhlas s rozhodnutím soudu prvního stupně vzhledem k tomu, že po celou dobu spolupracuje s probační a mediační službou, kde žádal rovněž o „přeložení vykonávaných prací na jiné ÚMO“. Žádost se ještě nevyřídila, proto došlo k „přeměně“. Z toho důvodu prosí o nové projednání.

3. Krajský soud v Plzni přezkoumal z podnětu stížnosti odsouzeného postupem podle § 147 odst. 1 trestního řádu správnost výroku napadeného usnesení, jakož i řízení, které mu předcházelo, a poté dospěl k následujícím závěrům.

4. Předně je nutno pro úplnost připomenout vývoj této trestní věci, resp. rozhodování o nyní posuzovaném předmětu řízení.

5. O stížnosti odsouzeného proti nyní napadenému usnesení rozhodoval zdejší soud již jednou usnesením ze dne 3.2.2021 č.j. 50 To 38/2021-171. Tehdy dospěl k závěru, že odsouzený [redacted] podal stížnost proti napadenému usnesení opožděně, proto byla jeho stížnost zamítnuta postupem podle § 148 odst. 1 písm. b) trestního řádu. Stížnostní soud v době svého rozhodování vycházel ze zjištění, že (jak vyplynulo z podacího razítka soudu prvního stupně) odsouzený podal stížnost u soudu prvního stupně osobně, nicméně v době, kdy lhůta pro její včasné podání již uplynula.

6. Toto rozhodnutí krajského soudu bylo napadeno ústavní stížností [redacted] (č.l. 192), o

níž následně rozhodl svým nálezem ze dne 1.6.2021 sp.zn. IV.ÚS 1163/21 Ústavní soud tak, že usnesení zdejšího soudu shora označené (ze dne 3.2.2021) zrušil s konstatováním, že bylo porušeno základní právo stěžovatele na soudní ochranu vyplývající z Listiny základních práv a svobod. Z tohoto nálezu vyplynulo, že tehdy zvoleným postupem okresního soudu nabyl krajský soud přesvědčení, že stěžovatel podal svou stížnost opožděně, ačkoliv na základě provedeného šetření, které bylo podkladem pro rozhodnutí Ústavního soudu, tomu tak nebylo a krajský soud se (nikoliv však svou vinou) dostal do rozporu s požadavkem ústavně konformní interpretace právních předpisů. Pro stručnost je možno odkázat za zmíněný nález Ústavního soudu.

7. Pokud jde o přezkum rozhodnutí soudu prvního stupně ze dne 1.12.2020, okresní soud provedl dokazování v potřebném rozsahu a z nezávadně provedeného dokazování vyvodil odpovídající závěry o tom, že je namístě přeměna trestu obecně prospěšných prací v trest odnětí svobody, nicméně zřejmě přehlédl (jak sám uvádí v odůvodnění napadeného usnesení), že i ohledně jím nyní zvoleného postupu bylo nutno respektovat právní úpravu účinnou do 30.9.2020 z důvodů ustanovení § 2 odst. 1 trestního zákoníku. Podle tohoto ustanovení se totiž trestnost činnost posuzuje podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán, podle pozdějšího zákona se posuzuje jen tehdy, jestliže je to pro pachatele příznivější. Takový postup pak bylo nutno dle soudu stížnostního zachovat i pro řízení vykonávací. Sám okresní soud v závěru třetího odstavce na str. 1 odůvodnění napadeného usnesení zdůrazňuje, že rozhodoval podle úpravy účinné do 30.9.2020. Podle té bylo ostatně postupováno i v případě usnesení soudu prvního stupně ze dne 12.10.2018 č.j. 10 T 45/2017-107, jímž došlo k přeměně peněžitého trestu ve výměře 50 000 Kč v trest obecně prospěšných prací ve výměře 200 hodin (§ 69 odst. 2 písm. b) trestního zákoníku, okresní soud nesprávně uvedl „trestního řádu“).

8. Jestliže okresní soud shledal podmínky pro další přeměnu, tentokrát trestu obecně prospěšných prací v trest odnětí svobody, bylo třeba i v tomto případě z výše uvedených důvodů respektovat právní úpravu uvedenou v § 69 trestního zákoníku účinného do 30.9.2020.

9. Nejprve je však nutno věnovat pozornost tomu, zda byly splněny podmínky pro přeměnu trestu obecně prospěšných prací v trest odnětí svobody. Podle § 69 odst. 3 trestního zákoníku účinného do 30.9.2020 soud přemění v náhradní trest odnětí svobody uložený podle odst. 1 trest obecně prospěšných prací, jestliže pachatel v době od přeměny peněžitého trestu v trest obecně prospěšných prací do skončení výkonu tohoto trestu nevede řádný život, vyhýbá se nástupu jeho výkonu, bez závažného důvodu poruší sjednané podmínky jeho výkonu nebo maří jeho výkon, nebo zaviněně tento trest ve stanovené době nevykonává. Poté, co byl odsouzenému trest peněžitý přeměněn v trest obecně prospěšných prací, byl tento trest nařízen usnesením soudu prvního stupně ze dne 5.3.2019 č.j. 10 T 45/2017-115 a trest měl být vykonáván ve prospěch [redacted]. Podmínky výkonu tohoto druhu trestu u zmíněného poskytovatele byly dle zprávy na č.l. 113 spisu projednány probační a mediační službou s odsouzeným 9.1.2019. Usnesení o nařízení výkonu trestu obecně prospěšných prací bylo odsouzenému doručeno až dne 14.6.2019 poté, co vyvstaly problémy s jeho doručováním a nakonec bylo zmíněné usnesení odsouzenému doručeno do Věznice [redacted] kde v danou dobu vykonával trest odnětí svobody v jiné trestní věci. Zprávou probační a mediační služby ze dne 16.8.2019 na č.l. 123 bylo zjištěno, že odsouzený do zmíněného dne nezahájil u označeného poskytovatele výkon trestu obecně prospěšných prací, z něhož nevykonal ani hodinu. Dostavil se sice na středisko PMS [redacted] ihned po výstupu z výkonu trestu odnětí svobody, kdy slíbil, že v nejbližší době trest zahájí a bude jej pravidelně vykonávat, což však neučinil. Stejná zpráva pak byla střediskem PMS podána i dne 3.2.2020 (č.l. 126). Zároveň z této zprávy bylo zjištěno, že odsouzený byl znovu soudně trestán ve věci Okresního soudu Plzeň-město sp.zn. 4 T 74/2019 k nepodmíněnému trestu odnětí svobody. Toto zjištění vyplynulo z přílohového spisu Okresního soudu Plzeň-město a rozhodnutí na č.l. 131, z něhož je zřejmé, že odsouzený [redacted] byl rozsudkem ze dne 23.9.2019 uznán vinným přečinem maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání podle § 337 odst. 1 písm. f) trestního zákoníku (dne 25.3.2019 na policii převzal do vlastních rukou výzvu k nástupu výkonu trestu odnětí svobody v trvání tří měsíců ve věci Okresního soudu Plzeň-město sp.

zn. 3 T 101/2018 a výkon trestu pak nastoupil až [redacted].2019 ve Věznici [redacted] Vzhledem k tomu, že usnesení o přeměně peněžitého trestu v trest obecně prospěšných prací nabylo právní moci 12.10.2018, je zřejmé, že odsouzený v době od přeměny peněžitého trestu v trest domácího vězení nevedl řádný život, což již za této situace bylo důvodem ve smyslu § 69 odst. 3 trestního zákoníku účinného do 30.9.2020 pro přeměnu tohoto druhu trestu v náhradní trest odnětí svobody uložený podle § 69 odst. 1 trestního zákoníku účinného do 30.9.2020. Je pravdou, že podáním ze dne 21.2.2020 na č.l. 130 spisu odsouzený požádal o „přenařízení" výkonu trestu obecně prospěšných prací k jinému poskytovateli, aniž by udal důležité důvody pro takový postup, nicméně o tomto jeho návrhu rozhodováno okresním soudem nebylo právě proto, že již v této době byly v důsledku výše zmíněného dalšího odsouzení stěžovatele splněny podmínky pro postup dle § 69 odst. 3 trestního zákoníku účinného do 30.9.2020. V této souvislosti je nutno připomenout, že Krajský soud v Plzni jako soud stížnostní provedl doplnění dokazování v neveřejném zasedání o aktuální opis rejstříku trestů odsouzeného (ze dne 13.7.2021) a o rozsudek Okresního soudu Plzeň-město ze dne 15.7.2021 sp.zn. 8 T 93/2020, kterým byl [redacted] opětovně uznán vinným přečinem maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání podle § 337 odst. 1 písm. g) trestního zákoníku a byl mu uložen nepodmíněný trest odnětí svobody v trvání dvou měsíců, pro jehož výkon byl zařazen do věznice s ostrahou. Stíhaný skutek spočíval v tom, že bez závažného důvodu nenastoupil výkon nepodmíněného trestu odnětí svobody v trvání jednoho měsíce, který mu byl uložen v již zmíněné trestní věci Okresního soudu Plzeň-město sp.zn. 4 T 74/2019. Toto odsuzující rozhodnutí nebylo právní moci 16.3.2021. I toto odsouzení stěžovatele svědčí o tom, že od doby přeměny peněžitého trestu v trest obecně prospěšných prací do skončení jeho výkonu nevedl řádný život, navíc od doby, co byl tento druh trestu odsouzenému nařízen, jej po delší dobu nevykonával, aniž by soudu sdělil závažné důvody pro takový postup. Lze tak i důvodně uzavřít, že po delší dobu zaviněně tento trest ve stanovené době nevykonával. Připomenout je nutno, že trest obecně prospěšných prací (což lze vztáhnout i na nyní posuzovaný případ) je odsouzený povinen vykonat osobně a bezplatně ve svém volném čase nejpozději do jednoho roku ode dne, kdy soud nařídil výkon tohoto trestu, byť se do této doby nezapočítává doba, po kterou byl odsouzený ve vazbě nebo vykonával trest odnětí svobody (§ 65 odst. 1 písm. b) trestního zákoníku).

10. Za této situace dospěl krajský soud k závěru, že okresní soud správně vyhodnotil, že v daném případě byly splněny podmínky pro přeměnu trestu obecně prospěných prací v trest odnětí svobody, nicméně v rámci tohoto postupu mělo být respektováno již opakovaně zmíněné ustanovení § 69 odst. 3 trestního zákoníku. S odkazem na toto ustanovení je tedy evidentní, že trest obecně prospěšných prací neměl být postupem dle § 65 odst. 2 písm. c) trestního zákoníku přeměněn v nepodmíněný trest odnětí svobody v trvání 200 dnů (jak nesprávně uzavřel okresní soud), ale s odkazem na ustanovení § 69 odst. 3 trestního zákoníku účinného do 30.9.2020 měl být trest obecně prospěšných prací přeměněn v náhradní trest odnětí svobody uložený podle § 69 odst. 1 trestního zákoníku, tedy v náhradní trest odnětí svobody v trvání tří měsíců, který byl stanoven vedle uloženého peněžitého trestu ve výměře 50 000 Kč výše citovaným rozhodnutím pro případ, že by peněžitý trest nebyl ve stanovené lhůtě vykonán. Takový postup je totiž oproti stávající úpravě pro odsouzeného příznivější a koresponduje ustanovení § 2 odst. 1 trestního zákoníku.

11. Z těchto důvodů tedy krajský soud napadené usnesení zrušil a rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto usnesení. Pro výkon trestu pak byl odsouzený zařazen do věznice s ostrahou za splnění podmínek § 56 odst. 2 písm. a) trestního zákoníku, tedy proto, že u odsouzeného nebyly splněny podmínky pro zařazení do věznice se zvýšenou ostrahou ve smyslu § 56 odst. 2 písm. b) trestního zákoníku. Zároveň krajský soud neshledal jakékoliv důvody pro moderační postup dle § 56 odst. 3 trestního zákoníku.

12. **V závěru je nutno odsouzeného poučit o možnosti odvrátit výkon náhradního trestu odnětí svobody.** Krajský soud postupoval v rámci svého rozhodnutí ve smyslu § 69 odst. 3 trestního zákoníku účinného do 30.9.2020. Tomuto ustanovení, pokud jde o výkon peněžitého

trestu, odpovídala i právní úprava trestního řádu účinná do 30.9.2020, dle něhož odsouzený může kdykoliv odvrátit výkon náhradního trestu nebo jeho poměrné části tím, že trest peněžitý nebo jeho poměrnou část zaplatí (§ 344 odst. 4). Krajský soud si je vědom toho, že nyní je třeba postupovat dle právní úpravy trestního řádu účinné v době rozhodování krajského soudu, tedy dle § 344 odst. 2 trestního řádu, kde se stanoví, že odsouzený může odvrátit výkon trestu odnětí svobody, na který byl přeměněn peněžitý trest nebo jeho zbytek tím, že peněžitý trest nebo jeho část zaplatí. Krajský soud si je vědom, že původně uložený peněžitý trest byl posléze přeměněn v trest obecně prospěšných prací a ten nynějším rozhodnutím krajského soudu v náhradní trest odnětí svobody stanovený pro případ, že by výkon peněžitého trestu nebyl ve stanovené lhůtě vykonán. Má tak za to, že i nadále s odkazem na shora uvedené úvahy **odsouzený může kdykoli odvrátit výkon náhradního trestu odnětí svobody, pokud peněžitý trest (nebo jeho zbytek) zaplatí. Předseda senátu rozhodne o tom, jakou část přeměněného náhradního trestu odnětí svobody je třeba vykonat (§ 344 odst. 2 trestního řádu).**

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí není přípustný další řádný opravný prostředek.

Plzeň 14. 7. 2021

Mgr. František Pokorný v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Vendula Jurčová.